

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҒЫЛЫМ КОМИТЕТІ
Ш.Ш.УӘЛИХАНОВ АТЫНДАҒЫ ТАРИХ
ЖӘНЕ ЭТНОЛОГИЯ ИНСТИТУТЫ

«EDU.E-HISTORY.KZ»

ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

№ 2(18) сәуір-маусым 2019
ISSN 2710-3994

Бас редактор:
Қабылдинов Зиябек Ермұқанұлы

Редакциялық алқа:

- Абашин Сергей Николаевич – тарих ғылымдарының докторы, профессор, Санкт-Петербургтегі Европа университеті (Ресей)
- Абдырахманов Толобек Абылович – тарих ғылымдарының докторы, профессор, И. Арабаев атындағы Қызыл мемлекеттік университетінің ректоры. (Қырғызстан)
- Аяған Бүркітбай Ғелманұлы – тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР БҒМ ҒК Мемлекет тарихы институты директорының орынбасары. (Қазақстан)
- Әлімбаев Нұрсан – тарих ғылымдарының кандидаты, профессор, Қазақстан Республикасы Орталық мемлекеттік музейінің директоры. (Қазақстан)
- Әбусейтова Меруерт Қуатқызы – тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корр.-мүшесі. ҚР БҒМ ҒК Р. Сүлейменов атындағы Шығыстану институтының «Тарихи материалдарды зерттеу» орталығының директоры. (Қазақстан)
- Әбіл Еркін Аманжолұлы – тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР БҒМ ҒК Мемлекет тарихы институтының директоры. (Қазақстан)
- Голден Кэти Стромайл (Kathie Stromile Golden) – PhD, Миссисипи өңірлік мемлекеттік университеті (Mississippi Valley State University) (АҚШ)
- Кәрібаев Берекет Бақытжанұлы – тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, «Қазақстан тарихы» кафедрасының меңгерушісі. (Қазақстан)
- Қожамжарова Дария Пернешқызы – тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің ректоры. (Қазақстан)
- Кожирова Светлана Басиевна – саясаттану ғылымдарының докторы, профессор, Фудан Университетінің Қытай және Орталық Азияны зерттеу орталығының мен «Астана» ХҒК бірлескен директоры (Қазақстан)
- Козодой Виктор Иванович – тарих ғылымдарының докторы, профессор. (Ресей)
- Көкебаева Гүлжауһар Какенқызы – тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР БҒМ ҒК Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты (Қазақстан)
- Көмеков Болат Ешмұхамедұлы – тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті Халықаралық қытшақтану институтының директоры, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің профессоры. (Қазақстан)
- Матыжанов Кенжехан Ісләмжанұлы – филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корр.-мүшесі, М.О. Әуезов атындағы әдебиет және өнер институтының директоры. (Қазақстан)
- Моррисон Александр (Morrison Alexander) – PhD, профессор Оксфордского университета (Великобритания)
- Муртазаева Рахборхон Хамидқызы – тарих ғылымдарының докторы, Мирзо Ұлықбек атындағы Өзбекстан ұлттық университеті «Өзбекстан тарихы» кафедрасының профессоры. (Өзбекстан)
- Панто Дмитрий (Panto Dmitri) – PhD доктор, Гданьск қаласындағы Екінші дүниежүзілік соғыс мұражайының ғылыми қызметкері. (Польша)
- Римантас Желвис (Želvy Rimantas) – тарих ғылымдарының докторы, профессор, Вильнюс педагогикалық университеті (Литва)
- Самашев Зайнолла Самашұлы – археолог, тарих ғылымдарының докторы, профессор, Герман археология институтының корр.-мүшесі. ҚР БҒМ ҒК Ә. Марғұлан атындағы Археология институты. (Қазақстан)
- Сайлан Болат Санабайұлы – тарих ғылымдарының докторы, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті. (Қазақстан)
- Смағұлов Оразақ Смағұлұлы – тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Балон ғылым академиясының корр.-мүшесі, Ш.Ш. Уәлиханов атындағы сыйлықтың лауреаты, ғылым мен техниканың еңбек сіңірген қайраткері, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің профессоры. (Нұр-Сұлтан, Қазақстан)
- Сыдықов Ерлан Бәтмашұлы – тарих ғылымдарының докторы, профессор, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің ректоры. (Қазақстан)
- Таймағамбетов Жәкен Қожахметұлы – тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, ҚР Ұлттық музейі. (Қазақстан)

Жауапты редактор:
Қаипбаева Айнагүл Толғанбайқызы

Ғылыми редактор:
Қозыбаева Махаббат Мәлікқызы

Редактор:
Кубеев Рустем Жаулыбайұлы

Жауапты хатшы:
Қоңқабаева Арайлым

Техникалық хатшы:
Хумарзах Алтынбек

Главный редактор:
Кабульдинов Зиябек Ермуханович

Редакционная коллегия:

- Абашин Сергей Николаевич – доктор исторических наук, профессор, Европейский университет в Санкт-Петербурге (Россия)
- Абдырахманов Толобек Абылович – доктор исторических наук, профессор, ректор Кыргызского государственного университета им. И. Арабаева (Кыргызстан)
- Алимбай Нурсан – кандидат исторических наук, профессор, директор Центрального государственного музея Республики Казахстан (Казахстан)
- Абусеитова Меруерт Хуатовна – доктор исторических наук, профессор, чл.-корр. НАН РК, директор Республиканского центра по изучению исторических материалов Института востоковедения имени Р.Б. Сулейменова (Казахстан)
- Абиля Еркин Аманжолович – доктор исторических наук, профессор, директор Института истории государства КН МОН РК (Казахстан)
- Аяган Буркитбай Гелманович – доктор исторических наук, профессор, заместитель директора Института истории государства КН МОН РК (Казахстан)
- Голден Кэтти Стромайл (Kathie Stromile Golden) – PhD, Государственный университет долины Миссисипи (Mississippi Valley State University) (США)
- Исмагулов Оразак Исмагулович – доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК, член-корр. Болонской академии наук, лауреат премии им. Ч.Ч. Валиханова, заслуженный деятель науки и техники, профессор Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева (г. Нур-Султан, Казахстан)
- Карибаев Берекет Бахытжанович – доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК, заведующий кафедрой истории Казахстана, Казахский национальный университет им. аль-Фараби (Казахстан)
- Кожамжарова Дария Пернешовна – доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК, ректор Южно-Казахстанского университета им. М.Ауэзова (Казахстан)
- Кожирова Светлана Басиевна – доктор политических наук, профессор, содиректор Центра исследования Китая и Центральной Азии Фуданьского Университета и МНХ «Астана», руководитель Центра китайских и азиатских исследований (Казахстан)
- Козодой Виктор Иванович – доктор исторических наук, профессор (Россия)
- Кокебаева Гульжаухар Какеновна – доктор исторических наук, профессор, главный научный сотрудник Института истории и этнологии им. Ч.Ч.Валиханова КН МОН РК (Казахстан)
- Кумекоев Болат Ешмухамбетович – доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК, директор Международного института кипчаковедения Казахского национального университета имени аль-Фараби, профессор Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева (Казахстан)
- Матыжанов Кенжехан Слямжанович – доктор филологических наук, профессор, чл.-корр. НАН РК, директор Института литературы и искусства им. М. Ауэзова (Казахстан)
- Моррисон Александр (Morrison Alexander) – PhD, профессор Оксфордского университета (Великобритания) Муртазаева Рахборхон Хамидовна – доктор исторических наук, профессор кафедры «Истории Узбекистана» Национального университета Узбекистана имени Мирзо Улугбека. (Узбекистан)
- Панто Дмитрий (Panto Dmitri) – доктор PhD, профессор, главный специалист научного отдела Музея Второй мировой войны г. Гданьска (Польша)
- Римантас Желвис (Želvys Rimantas) – доктор педагогических наук, профессор, Вильнюсский педагогический университет (Литва)
- Самашев Зайнолла Самашевич – археолог, доктор исторических наук, профессор, чл.-корр. Германского археологического института. Институт археологии им. А.Маргулана КН МОН РК (Казахстан)
- Сайлан Болат Санабаевич – доктор исторических наук, Казахский национальный университет им. аль-Фараби (Казахстан)
- Сыдыков Ерлан Батташев – доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК, ректор Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева (Казахстан)
- Таймагамбетов Жакен Кожакметович – доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК, Национальный музей РК (Казахстан)

Ответственный редактор:
Каипбаева Айнагуль Толганбаевна

Научный редактор:
Козыбаева Махаббат Маликовна

Редактор:

Кубеев Рустем Джаулыбайулы

Ответственный секретарь:
Конкабаева Арайлым Нурболатовна

Технический секретарь:
Хумарзах Алтынбек

Editor-In-Chief:

Kabuldinov Ziabek Ermukhanovich

Members of editorial board:

- Abashin Sergei Nikolaevich – Doctor of Historical Sciences, Professor, European University at St. Petersburg (Russia)*
Abdyrakhmanov Tolobek Abylovich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Rector of I. Arabaev Kyrgyz State University (Kyrgyzstan)
Alimbay Nursan – Candidate of Historical Sciences, Professor, Director of the Central State Museum of the Republic of Kazakhstan (Kazakhstan)
Abusseitova Meruert Khuatovna – Doctor of Historical Sciences, Professor, Corresponding Member of the NAS RK, Director of the Republican Center for the Study of Historical Materials at R.B. Suleimenov Institute of Oriental Studies (Kazakhstan)
Abil Yerkin Amanzholovich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Director of the Institute of History of the State CS MES RK (Kazakhstan)
Ayagan Burkitbai Gelmanovich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Deputy Director of the Institute of History of the State CS MES RK (Kazakhstan)
Golden Kathie Stromile – PhD, Mississippi Valley State University (USA)
Ismagulov Orazak Ismagulovich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Corresponding Member of Bologna Academy of Sciences, winner of Ch.Ch. Valikhanov Award, Honored Worker of Science and Technology, Professor of L.N. Gumilyov University (Kazakhstan)
Karibayev Bereket Bakhytzhonovich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Head of the Department of History of Kazakhstan, Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)
Kozhamzharova Daria Perneshovna – Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of the NAS of the Republic of Kazakhstan, rector of the M. Auezov South Kazakhstan University (Kazakhstan)
Kozhirova Svetlana Bassieva – Doctor of Political Science, Professor, Co-Director of the Center for the Study of China and Central Asia of Fudan University and the International Scientific Complex of the National Company "Astana", Head of the Center for Chinese and Asian Studies (Kazakhstan)
Kozodoi Viktor Ivanovich – Doctor of Historical Sciences, Professor (Russia)
Kokebayeva Gulzhaukhar Kakenovna – Doctor of Historical Sciences, Professor, chief researcher at Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology CS MES RK (Kazakhstan)
Kumekov Bolat Eshmukhambetovich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Director of the International Institute of Kipchak Studies of the Al-Farabi Kazakh National University, Professor at L.N. Gumilyov Eurasian National University (Kazakhstan)
Matyzhanov Kenzhekhan Slyamzhanovich – Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of the NAS RK, Director of M. Auezov Institute of Literature and Art (Kazakhstan)
Morrison Alexander – PhD, Professor, University of Oxford (UK)
Murtazayeva Rakhborkhon Khamidovna – doctor of Historical Sciences, Professor at the Department of «History of Uzbekistan» of Mirzo Ulugbek National University of Uzbekistan. (Uzbekistan)
Panto Dmitri – PhD, researcher at the Museum of the Second World War in Gdansk (Poland)
Rimantas Želvys – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vilnius Pedagogical University (Lithuania)
Samashev Zainolla Samashevich – archaeologist, Doctor of Historical Sciences, Professor, Corresponding Member of German Archaeological Institute. A. Marghulan Institute of Archeology CS MES RK (Kazakhstan)
Sailan Bolat Sanabayevich – Doctor of Historical Sciences, Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)
Sydykov Erlan Battashevich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Rector of L.N. Gumilyov Eurasian National University (Kazakhstan)
Taimagambetov Zhaken Kozhakhmetovich – Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, National Museum of the Republic of Kazakhstan (Kazakhstan)

Executive Editor:

Kaipbayeva Ainagul Tolganbayevna

Scientific Editor:

Kozybayeva Makhabbat Malikovna

Editor:

Kubeyev Rustem Dzhaulybayevich

Executive Secretary

Konkabayeva Arailym Nurbolatovna

Technical secretary:

Khumarzak Altynbek

ӘОЖ 930.001.83

ТҮРКІСТАН ҚАЛАСЫНДАҒЫ XIX ҒАСЫРДЫҢ СОҢЫ МЕН XX ҒАСЫРДЫҢ БАС КЕЗІНДЕГІ ӘЛЕУМЕТТІК-САЯСИ ҮДЕРІСТЕР

Сандыбаева А.Д.

Қ. Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің доценті, т.ғ.к. Түркістан, Қазақстан.

Аңдатпа. Түркістан қаласының тарихында XIX ғасырдың екінші жартысы мен XX ғасырдың бас кезі ерекше кезеңнің бірі болып табылады. Бұл кезеңде Түркістан қаласын патшалық Ресей жаулап алып, онда өзінің отаршылдық саясатын жүргізуімен ерекшеленеді. Сондай-ақ сол тарихи дәуірде қазақ халқының арасында отарлық тәуелділікке деген наразылықтың қарқын алуында Түркістан қаласы да өзіндік маңызға ие болды. Оның мұндай маңыздылығы 1917-1918 жылдардағы әлеуметтік-саяси үдерістер кезінде айқын сезілді. Патшалық Ресейдің Түркістан қаласын жаулап алуын, онда өзінің отарлық билік жүйесін құруы және отаршылдыққа қарсыластықтағы Түркістан қаласының орны отандық тарих ғылымында арнайы зерттелген емес. Сондықтан да бұл мәселені қарастыру өзіндік ғылыми маңызға ие деп санауға болады.

Түйін сөздер: азаттық қозғалыс, отарлық саясат, Қоқан хандығы, патшалық Ресей, Түркістан

СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ В ГОРОДЕ ТУРКЕСТАНЕ В КОНЦЕ XIX - НАЧАЛО XX ВВ.

Сандыбаева А.Д.

Доцент Международного казахско-турецкого университета им. К.А. Ясауи.
г. Туркестан, Казахстан

Аннотация. В данной статье рассматриваются проблемы истории города Туркестана в конце XIX-начале XX века. Статья написана на основе материалов Центрального государственного архива Республики Узбекистан. В статье использованы материалы газеты "Бірлік туы" (Знамя единство).

Ключевые слова: Туркестан, царская Россия, Кокандское ханство, колониальная политика, освободительное движение.

SOCIO-POLITICAL PROCESSES IN THE CITY OF TURKESTAN (LATE XIX - EARLY XX CENTURIES)

Sandybaeva A.D.

K. A. Yassawi Kazakh-Turkish International University, Associate Professor.
Turkestan, Kazakhstan

Abstract. This article discusses the issues of the history of the city of Turkestan in the late XIX-early XX century. The article is based on the materials of the Central state archive of the Republic of Uzbekistan. The article uses the materials of the newspaper «Birlik Tuy» (the Banner of unity).

Keywords: Turkestan, tsarist Russia, Kokand khanate, colonial policy, liberation movement.

Кіріспе

Патшалық Ресейдің үстемдігі тұсындағы Түркістан қаласының тарихы арнайы зерттеу объектісі ретінде қарастылған емес. Сол себепті де отандық тарих ғылымында Түркістан қаласында патшалық Ресейдің үстемдігі тұсындақандай әлеуметтік-саяси үдерістердің орын алғаны объективті тұрғыда көрініс тапқан жоқ.

Түркістан қаласының тарихында XIX ғасырдың соңы мен XX ғасырдың бас кезінде небір тарихи оқиғалар орын алды. Бұл тарихи оқиғаларды нақтылы деректік материалдар негізінде ашып көрсету Түркістан қаласы тарихының қыры-сырын терең аңғаруға өз септігін тигізеді.

Талқылау нәтижесі

Түркістан қаласының XIX ғасырдың соңы мен XX ғасырдың бас кезіндегі әлеуметтік-саяси үдерістер арнайы зерттелмесе де оның әркелкі қырына өткен дәуірлерде әркелкі бағалар берілді. Бұл ретте А.И. Макшеев [А. Макшеев, 1890: 126-142], К.К. Абаза [К. Абаза, 1902: 65-72], М.А. Тернетьев [М. Терентьев, 1906: 158-169] секілді орыс зерттеушілерінің еңбегінде патшалық Ресейдің жаулауы мәселесі көрініс тапқанын ерекше атауға болады. Аталған авторлар Түркістан қаласының жаулануын патша өкіметінің мүддесі тұрғынан қарастырады. А. Кенесарыұлының еңбегінде [А. Кенесарыұлы, 1992: 21-31] болса, Сыздық Кенесарыұлының Түркістан қаласы үшін күресі дәріптелетіндігі назар аудартады.

А.И. Добросмысловтың еңбегінде [А. Добросмыслов, 1912: 69-81] Түркістан қаласының XIX ғасырдың екінші жартысы мен XX ғасырдың бас кезіндегі тарихының мәселері қарастырылған. Автор Түркістан қаласының патша өкіметі жаулап алғаннан кейінгі әлеуметтік-экономикалық өмірін суреттеумен шектелген. Соның нәтижесінде онда Түркістан қаласының қазақтардың өміріндегі рөлін назардан тысқалдырған.

Түркістан қаласының тарихы мәселелері М. Массон [М. Массон, 1930: 64-66], М. Қожаев [М. Ходжаев, 1995: 14-17], М. Тұяқбаев [М. Тұяқбаев, 2000: 78-79], О. Әметұлы [Ө. Әметұлы, 2002: 36-41] секілді зерттеушілердің еңбектерінде қарастырылған. Бірақ аталған авторлар еңбектерінде негізінен Түркістан қаласының ортағасырлық дәуіріне баса назар аударған.

Нәтижесі

Түркістан қаласының тарихында XIX ғасырдың соңы мен XX ғасыр бас кезінде орын алған әлеуметтік-саяси үдерістер зерттеушілер назарынан тыс қалуда. Мұны ғылыми әдебиеттерге жасаған шолудан да аңғаруға болады. Сондықтан зерттелгелі отырған тақырыпты ғылыми сұранысқа ие деп айтуға толық негіз бар. Бұл бағыттағы зерттеу жұмысы Түркістан қаласы тарихының «ақтандақ» беттерін жоюға өз септігін тигізеді.

Негізгі бөлім

Патшалық Ресей XIX ғасырдың екінші жартысына қарай Қазақстанның оңтүстігі мен оңтүстік-шығыс өңірлерін жаулап алу бағытындағы әрекетін қарқынды түрде жүргізе бастады. Қоқан хандығының иелігінде болған Қазақстанның оңтүстік өңірінде патшалық Ресейдің әскери экспансиясына қарсы тұру бағытындағы іс-шаралар қолға алынды. Мұндай іс-шаралардың басында Қоқан хандығының көрнекті қолбасшылары тұрды. Сондай қолбасшылардың бірі Әлімқұл әмірлашкар болатын. Ол 1864 жылы Шымкент қаласын полковник Черняевтің әскерінің жаулап алуына тегеурінді қарсылық көрсетті. Патшалық Ресей әскері осы Шымкент қаласының түбінде қоқандық күштердің мықты тойтарысына алғаш кездескен еді.

Патшалық Ресейге Түркістан қаласын жаулап алу да оңайға түскен жоқ. Перовскіден аттанған полковник Веревкиннің әскері 1864жылы 9 маусымда Түркістан қаласын қоршауға алды.

Түркістан қаласының қоршауға алынғанын Шолаққорғандағы қоқандық бекіністің бастығы Сыздық Кенесарыұлы 120 сарбазымен Түркістан қаласын қорғауға аттанды. Сыздық Кенесарыұлы келгенше қала басшысы Мырзадәулет орыс әскеріне қарсы еш әрекет жасамған еді. Н.А. Веревкин болса қаланың шығыс жақтағы дуалдарының астын кеулеп қазып, жарылғыш оқ-дәрі толтырып, қопаруға бұйрық берді. Түркістандағы қоқандық әскери басшылар орыс әскерлерінің Түркістанның дуалдарының түбін қазып жатқан әрекеттеріне қарсы не шара қолданарын білмей, дағдарды. Сыздық Кенесарыұлы қоқандық әскерлерге бұл дағдарыстан шығудың жолы қазу жұмыстарын жүргізіп жатқан орыс әскерлеріне қарсы қамалдан шығып, соғысу керек деген ұсыныс жасайды. Қала бегі бұған қарсылық білдірмейді, бірақ өзі бастап, кірісіп те кетпейді. Қамал сыртына шығып, соғысу туралы бастаманы өз қолына алған Сыздық сұлтан 100 сарбазбен дуал астын қазып жатқан орыс солдаттарына түн ортасында тұтқиылдан тап беріп, 5 солдатты өлтіріп, қалғандарын қашырып, 30 мылтық пен құрал-саймандарын алып, қалаға оралады. Орыстар 3 күнбойы ес жия алмай, үнгір қазуын тоқтатады [А. Кенесарыұлы, 1992: 24].

Сыздық Кенесарыұлы үшінші күні Мырзадәулетке жауды жеңу үшін қол қусырып, отыра бермей, тағы да қамал сыртына шығып, соғысуды ұсынады. Мырзадәулет өзбектердің қамалдан шығуына рұқсат бермейтінін, ал өзі сарбаздарымен шығамын десе, қарсылық білдірмейтінін айтады. Сыздық Кенесарыұлының тағы да қамалдан шығып, орыстарға шабуыл жасайтынын Н.А. Веревкиннің тыңшылары астыртын хабарлап үлгереді. Орыстар қала қақпасынан шығатындарды аңдып, жақындатып барып, оқтың астына алуға дайындалып тұрады.

Түн ортасында тағы да Сыздық Кенесарыұлы мен Құрбанжан Қосымқажәулі 200 жігітті бастап, орыс әскерлеріне шабуыл жасап, зеңбірек пен мылтықтың бораған оғына қарамастан 1 сағаттай соғысады. Сыздық Кенесарыұлының сарбаздары орыс солдаттарына тап бергенде, қала тұрғындарыкернейлетіп, ұран шақырып, айқайға басып, Сыздық Кенесарыұлының батылдығына қолдау көрсетіп, тілеулерін тілеп, дем береді. Түркістан қаласы түбіндегі осы шайқаста Құрбанжан мен 40 сарбаз шаһид болы, 50 адам жараланады. Бүкіл түркі-мұсылман жұрты аса қастерлейтін Түркістан қаласы үшін болған күресте Сыздық Кенесарыұлының көрсеткен ерлік ісі көпшілікке мәлім болады. Әлімқұл әмірлашкар Сыздық Кенесарыұлының бұл ерлігін жоғары бағалап, оған пансат басы лауазымын берді.

Әлімқұл әмірлашкар Түркістанды орыс әскерінің қоршауынан азат ету үшін Ташкенттен Мыңбай датха бастаған 2000 әскерді аттандырды. Бірақ олар Түркістанға кеш жеткен еді [ӨР ОМА. 715-қ., 1-т., 64-іс, 390-п.]. Өйткені, 1864 жылы 12 маусымда 1495 орыс әскері Түркістан қаласын алып қойған еді.

Орыс әскерлерінің Қожа Ахмет Ясауи кесенесін зеңбірекпен аяусыз атқылауға алғанына шыдай алмай, қасиетті орынды құтқарып қалу үшін Жанги Өтепов басына төнген қауіпке қарамай, кесененің төбесіне шығып, жасыл туды көтеріп, қаланың берілетінін білдіруге мәжбүр болды. Түркістан қаласының қақпасын Ж. Өтепов ашып бергенде, Сыздық төре мен қала бегі Мырзадәулет қаладан шығып кеткен еді. Өйткені, Сыздық Кенесарыұлы қаланы азат етуге қоқандық күштерді алып келуге аттанған болатын.

Сыздық Кенесарыұлының атсалысуымен, қоқандық күштердің патшалық Ресейдің әскерімен шайқасы орын алды. Ол шайқас 1864 жылы желтоқсан айының 4-6 күндері Түркістан қ-на таяу маңдағы Иқан қыстағы қасында болды. Шымкент қ-н орыс әскері алғаннан кейін, 1864 ж. 27 қыркүйекте Ташкентке ген. Черняев 12 зеңбірегі бар 1550 солдаттан тұратын отрядпен аттанып, оны ала алмай, 15 солдаты қаза тауып, 42 солдаты жарақат алып, қазан айында Шымкентке кері оралған еді. Бұл жәйт қоқандықтардың қолдан шығарып алған қ-ларды кері қайтарып алуға деген талпынысын күшейте түсті. Осыдан соң Әлімқұл әмірлашкар өзінің 10 мыңдық қолымен қараша айының соңына қарай Арыс өз. бойына келіп, Түркістан мен

Шымкенттегі орыс әскери күштерінің өзара байланыс жасауына тосқауыл қойды. Әлімқұл әмірлашкар Иқанға жақындап келіп, әскерімен Шілік жағына, ал Сыздық сұлтан Кенесарыұлы болса, 800 адамнан тұратын сарбаздарымен Түркістан жағына тоқтады. Қоқандық күштердің таяп қалғанын барлауға Түркістаннан Орал (Жайық) казактарынан тұратын есаул Серовтың отряды Иқанға қарай жіберілді. Бұл отрядтың құрамында 114 адам болды. Олардың арасында 1853-56 ж. Қырым соғысы кезінде Севастопольды қорғауға қатысқандар да бар еді. Есаул Серовтың отряды Иқанға таяп қалғанда, оны қоқандықтар кенеттен қоршауға түсіріп, өз еріктерімен берілуін талап етті. Оларға беріліп, мұсылмандықты қабылдайтын болса, онда өмірлері сақталып қалатыны жайлы хабар жіберілді. Бірақ отряд бұл шарты қабылдамаған соң, қоқандықтар оған шабуылға шықты. Сібір казактарынан қоқандықтар жағына өтіп кетіп, мұсылмандықты қабылдап, жаңадан Осмон деген есім алған адам өз сарбаздарымен есаул Серовтың отрядына алғашқы шабуылды бастады. Қорғанысқа көшкен отрядқа Түркістан коменданты көмекке 5 желтоқсан күні 2 зеңбірегі бар 170 адамнан тұратын әскер жіберді. Көмекке жіберілген бұл әскерді Сыздық сұлтан Түркістан жолындағы Сасықбұлақ деген жерде қарсы алып, онымен шайқасқа түсті. Сол шайқаста Сыздық сұлтанның астындағы аты оққа ұшты, он сарбазы жарақат алды. Осыдан соң Сыздық сұлтан бар сарбазымен Түркістанға қарай бет алды. Мұны байқаған орыс әскері есаул Серовтың отряды қолға түскен екен ғой деп, Түркістанға кері оралды. Орыс отрядының Түркістанға жеткенін аңғарған Сыздық сұлтан Иқанға қайта келгенде, мұндағылардың есаул Серовтың отрядын ала алмай әлі атысып жатқанын көрді. Сол жерде Сыздық сұлтан Әлімқұл әмірлашкарға: «Бұл орыстарды осылайша шабуыл жасап жеңе алмаймыз. Әкем Кенесары хан осындай бекініп алған орыстарға шабуыл жасағанда, шөпті қалың буып, соны тасалана домалатып барушы еді, біз де солай істейік» деп ақыл берді. Сөйтіп, шабуыл Сыздық сұлтан айтқандай тәсіл бойынша жүзеге асырылып, есаул Серовтың әскеріне соққы берілді. Алайда, есаул Серовтың отрядындағылардың жартысынан астамы қоршауды бұзып жарып, Түркістанға қарай шегінді. Есаул Серов шегіне отырып, Түркістаннан қайтадан көмекке жіберілген 2 зеңбірегі бар 220 солдатқа қосылғанша шайқас жүргізді. Шайқас барысында Сыздық сұлтанның санына оқ тиген еді, астындағы атына да бес оқ тиіп өлді. Сыздықтың аттан құлағанын көрген Әлімқұл әмірлашкар қасындағы сарбаздарымен жетіп келіп, бірнеше казакты өлтіріп, Сыздық сұлтанды аман алып қалды. Иқан шайқасы кезінде есаул Серовтың қарамағындағы 57 адам өліп, 23 адам ауыр жарақат, 21 адам жеңіл жарақат алды. Сыздық сұлтанның көрсетуінше, осы шайқас барысында қоқандықтар тарапынан 400-ге жуық адам қаза тауып, көп адам жараланған. Бұл қоқандық әскердің атыс қаруы жағынан патшалық Ресейдің әскерінен көп артта қалуына байланысты еді. Генерал Черняев оралдық казактардың қоқандықтар қоршауын бұзып шығуына тәнті болып, Түркістан комендантының оларға дер кезінде көмек көрсете алмағанына реніш танытты. Иқан шайқасынан аман қалған казактар патша өкіметі тарапынан марапатталды. Осыдан соң патшалық Ресей Ташкентті жаулап алуға қарқынды түрде даярлық жүргізе бастады [ӨР ОМА. 715-қ., 1-т., 65-іс., 64-п.]. Патшалық Ресей Орт. Азияны өз отарлық жүйесін құрғаннан кейін, 1884 ж. Иқанда казак жүздігіне арнап ескерткіш қойды. Бұл ескерткіш 1917 ж. қазан рев-нан кейін большевиктер тарапынан қиратылды.

Осы Иқан шайқасынан кейін Түркістан қаласында патшалық Ресейдің билік берік орныға түсті. Түркістан генерал-губернаторлығы құрылғаннан соң, 1872 жылы Сырдария облысының құрамында Түркістан уезі құрылды. Осы уездің орталығы Түркістан қаласы болды.

Орталығы Түркістан қаласы ретінде құрылған Түркістан уезі Сырдария облысының Перовск, Шымкент уездерімен және Ақмола облысының Сарысу уезімен шектесті. Түркістан уезі ашылған кезде ондағы казактар 61400 адамды құраған. Сондай-ақ Түркістан уезі аумағында 9905 сарт, 270 орыс, 67 татар, 61 бұхаралық еврей тұрған. «Уақытша ережеге» сәйкес Түркістан уезі казактары түтін салығын, земство салығын, қалалық училищеге, егу жұмысына салық төлеуге

міндеттелді. Олар бұдан бөлек әртүрлі еңбекпен өтейтін міндеткерліктер атқарды. Уездегі сарттар жер салығын төледі. 1879-1880 жылдары Түркістан уезінде жұт орын алды. Осы жұт кезінде Түркістан кезінде 24469 түйе, 7657 жылқы, 162400 қой, 7667 сиыр қырылып, қазақтардың қолында 7615 түйе, 5028 жылқы, 28983 қой, 3210 сиыр қалды. Бұл жұт Түркістан уезінің ғана емес, Түркістан қаласының да экономикалық жағынан құлдырауына әкеліп соқтырды. Аштық салдарынан Түркістан уезінің халқы көршілес уездерге жаппай көшуі басталды. Соның нәтижесінде уез халқы кеміп, 1884 жылы 44321 адамды құрады. Бұл өз кезегінде Түркістан уезінің 1886 жылы таратылуына алып келді. Түркістан уезі таратылып, оның аумағы Шымкент және Перовск уездерінің құрамына қосылды. Соның негізінде Түркістан қаласы Уез орталығы мәртебесінен айырылды.

Түркістан қаласында XIX ғасырдың соңына қарай орыс халқының үлес салмағы арта түсті. 1897 жылғы санақ бойынша Түркістан қаласының 9 пайыз халқын орыс халқының өкілдері құрады.

XX ғасырдың бас кезінде Түркістан қаласының аумағы 1400 гектар жерді алып жатты. 1903 жылы Түркістанда темір жол вокзалы салынды. 1908 жылы Түркістан қаласында 3616 үй, 41 мешіт, 2 кластық қалалық училище, қыздар училищесі, 1 медресе, 23 мектеп, 2 шіркеу болды. Қала халқы 1910 жылы 15236 адамға жетті.

Түркістан қаласында өнеркәсіп орындарынан 1912 жылы 4 мақта тазалайтын, 10 ма й шайқайтын, 8 сабын қайнататын, 5 кірпіш зауыты болды. Қалада 15 су диірмені жұмыс істеді [А. Добросмыслов, 1912: 71].

1917 жылы Түркістан қаласы тұрғындары патша үкіметінің құлатылуын зор қуанышпен қарсы алды. Олар патша өкіметінің құлатылуы халықтың өзі-өзін басқаруға жол ашады деп қабылдады. Түркістан қаласының халқы Уақытша үкіметке барынша қолдау танытанын білдірді.

Уақытша үкіметтің Түркістан комиеті мүшелері 1917 жылы сәуірде Ташкентте өз жұмысына кіріскеннен кейін Түркістан қаласына өз комиссарын тағайындау жөнінде жарлық шығарды. Алайда бұл жарлық Уақытша үкімет тұсында орын алған дағдарысты жағдайларға байланысты орындалусыз қалды. Осыған қарамастан Түркістан қаласы саяси өмірдің жандануында өзіндік елеулі рөл атқара білді. Бұған Түркістан қаласында «Шуро-и-Улема» ұйымының съез өткізуін мысал ретінде келтіруге болады.

Бүкілресейлік құрылтай жиналысына сайлау кезінде депутаттыққа кандидаттар ұсынуда Түркістан өлкесі мұсылмандарының орталық кеңесі барлықұлттық ұйымдар атынан бір тізім жасау керектігін ұсынған болатын. Бірақ мұндай ұсыныстан, яғни «Шуро-и-ислам» ұйымымен бірлесе Құрылтай жиналысына депутаттыққа кандидаттар белгілеуден «Шуро-и-улема» ұйымы бас тартты. 1917 жылы 2 қазанда «Шуро-и-улема» ұйымы Түркістан қаласында Сырдария облысы мұсылмандарының сиезін өткізіп, онда Құрылтай жиналысына өз алдына бөлек депутаттыққа кандидаттар тізімін жасады. 14 адамнан тұратын бұл кандидаттар тізімі қатарында С. Лапин, С. Махмұдқожа, С. Алдабергенов, С. Нұрмұхамедов, Садық Қожа ишан, Х. Ибрагимов, Т. Ғалым, О. Мерейов, М. Мабирхан, Ө. Топчибашев, Қ. Бұралқиев, С. Юсупов, С. Наргелов, Ғ. Махдум бар еді [ӨР ОМА. 528-қ., 1-т., 12-іс, 107-п.].

«Шуро-и-улема» ұйымы атынан Сырдария облысы мұсылмандарының сиезінде Бүкілресейлік құрылтай жиналысына депутаттыққа кандидат ретінде ұсынылғандарға ұлттық демократиялық күштер көңілдері толмайтындығын баспасөздер арқылы білдіріл жатты. Бұл жөнінде «Бірлік туы» газетінде: «Сырдария облыстық мұсылман съезі шын мәніндегі облыстық съезд болмаған. Өйткені, оған Қазалы һәм Әулиеата уездерінен тіпті ешкім келмеген. Барғандардың көбі Ташкенттен ертіп апарған Сералы мен Садық Қожа ишанның өз адамдары болған. Құрылтай жиналысына баратын адамдар саясат ісінен хабардар болуы керек. Олардың ұсынған тізімінде ондай адам жоқ. Көбі молдалар мен ишандар. Олар Петроградқа Николайдың

жаназасын шығаруға бармаса, Құрылтай жиналысындағы топқа түсуге жарайтын адамдар емес» [Х. Болғанбаев, 1917: 1], – деп жазды.

«Шуро-и-улема» ұйымының Түркістанда өткізген съезінен кейін 1918 жылы қаңтарда Сырдария облысының демократиялық күштері съез өткізуді жөн санады.

Сырдария облыстық қазақ съезі деп аталған бұл съез 1918 жылы қаңтардың 6-9 аралығында Түркістан қаласында өтті. Оған 82 өкіл жиналды. Олардың құрамында Перовск уезінен – 15, Әулиеата уезінен – 3, Ташкент уезінен – 9, Қазалы уезінен – 5, Черняев уезінен – 10, Түркістан қаласынан – 20 өкіл болды. Съезге Алашорда үкіметі атынан Б. Құлманов, Т. Құнанбаев, М. Дулатов қатысты. Сондай-ақ съезге Түркістан автономиясы атынан және Орал обл-ның Темір у. мен Торғай обл-ның Ырғыз у. қазақтарынан бірнеше өкіл келді. Съезге М. Шоқай пен М. Тынышбаев арнайы шақырылған болатын. Бірақ олар бұл съезге қатыса алмады. Съезде Сырдария обл. қазақтарының Алаш автономиясына қосылу жайы басты мәселе етіліп қойылып, қызу талқыланды. Сөйтіп, бұл жөнінде қабылданған қаулыда Сырдария обл. осы күні тегіс Түркістан автономиясында болғандықтан әзірге Түркістан автономиясы құрамында қалады; Алаш автономиясы жарияланып, Түркістан автономиясымен одақ болса, Сырдария қазақтары сол күннен Алаш автономиясына қосылады; Сырдария қазақтары қосылғанда Алаш автономиясының астанасы Түркістан қаласы болады делініп көрсетілді. Осыдан соң Торғай обл-ның Ырғыз уезінен келген өкілдер сөз алып, олар 1917 ж. 28-29 желтоқсанда Ырғыз уезі қазақтарының съезі өткенін және онда Сырдария облысы қазақтары қайда болса, Ырғыз қазақтары да сонда болу туралы қаулы қабылдағанын, яғни Сырдария облысы қазақтарымен бірге Түркістан автономиясына кіруді қалайтындықтарын білдірді. Осыған орай съезде егер белгілі бір себептермен Алаш автономиясы жарияланбай қалса, онда Ырғыз қазақтарының Түркістан автономиясына қосылуына Сырдария облысы қазақтары көмек көрсететіні жөнінде шешім қабылданды. Съезде Ташкенттегі кеңестік биліктің өкілі комиссар П.Г. Полтарацкий кезектен тыс сөз алып, Қоқанда жарияланған Түркістан автономиясы халық тілегіне қайшы келеді деген мазмұндағы пікірін алға тартты. Мұндай пікірге съезге қатысушылар қарсылық танытып, П.Г. Полтарацкийдің съезді тастап, шығып кетуіне мәжбүр етті. Делегаттар халық арасындағы большевиктер озбырлығы мәселесін қарап, қазақтар большевиктер үкіметін мойындамайды және олардың айтқанына еріп, айдағанына жүрмейді деген қаулы қабылдады. Бұл қаулыда большевиктерге еріп, халық берекесін кетірген қазақ азаматтарына наразылық білдірілуі керектігі де айтылды. Делегаттар Түркістан автономиясына сөз жүзінде ғана емес, іс жүзінде де қолдау көрсету жөнінде шешім қабылдады. Съезде Түркістан автономиясының Ұлттық кеңесіне Ақмешіттен М. Шоқай, Әулиеатадан Ә. Кенесарин, Шымкенттен С. Сейітов, Ташкенттен Ә. Көтібаров, Түркістаннан Д. Алтынбаев, Қазалыдан М. Күзембаев ұсынылды. Обл. аумағында қазақ милициясын құру мәселесі съезде арнайы қаралып, бұл істі жүзеге асыру Түркістан автономиясының Уақытша үкіметіне мүше болып сайланған азаматтарға және қазақ ұйымдарына тапсырылсын деген ұйғарым жасалды. Мұнан соң съезде делегаттар обл. тұрғындары азық-түлік тапшылығынан аштыққа ұрына бастағанын талқылап, мұны тез арада шешудің жолдарын қарастыру жөнінде Түркістан автономиясының Уақытша үкіметі атына өтініш жасалсын деген қаулы шығарды [Түркістан шаһарында Сырдария қазақ-қырғызының съезі, 1918: 1].

Осылайша, Алаш автономиясымен Түркістан автономиясы одақ құрған жағдайда Түркістан қаласы Алаш автономиясының астанасы болып жарияланатын болды.

Алайда, сол тарихи кезеңде орын алған оқиғаларға байланысты Алаш автономиясы жарияланбай қалды. Алашорда үкіметінің мұны жүзеге асыру жолындағы әрекеті кеңестік биліктің орнығуына байланысты нәтижелі бола қоймады. Оның үстіне 1918 жылы көктемде Ташкенттегі кеңестік билік Түркістан автономиясын қару күшімен талқандады. Мұндай жағдайда Түркістан автономиясының төрағасы Түркістан өлкесінен кетуге мәжбүр болды.

Қорытынды

XIX ғасырдың соңы мен XX ғасыр басындағы Түркістан қаласының тарихында орын алған әлеуметтік-саяси үдерістер қатарына Түркістан қаласының патшалық Ресей тарапынан жаулануын, Түркістан қаласының уездік орталық болғанын, қаланың отарлық жағдайда патша өкіметінің тірек пункттерінің бірінен саналғанын жатқызуға болады. XX ғасыр басында Түркістан қаласының әлеуметтік келбетіне өзгеріс ала келген оқиға Түркістан қаласы арқылы темір жол құрылысының жүргізілуін және Түркістанның темір жол бойындағы ірі станциялардың бірінен айналуын ерекше айтуға болады.

Патша өкіметінің құлатылуымен Түркістан қаласы қазақтар үшін ірі саяси мәселелерді қарастыратын орынға айналды. Бұған қазақтар арасындағы түрлі саяси ұйымдардың съезінің өткізілуін дәлел ретінде келтіруге болады.

1918 жылы қаңтарда өткізілген съездің шешіміне сәйкес Түркістан қаласын Алаш автономиясының астанпасы ету мәселесі көтерілді. Мұның өзі Түркістан қаласының қазақтар үшін XX ғасыр басында өзіндік маңызға ие болғанын аңғартса керек.

Әдебиеттер

- Абаза К.К. Завоевание Туркестана: рассказы из военной истории, очерки природы, быта и нравов туземцев в общедоступном изложении. – СПб.: Типография М.М. Стасюлевича, 1902. – 159 с.
- Әметұлы О. Түркістан салтанаты. – Астана: Фолиант, 2002. – 202 б.
- Болғанбаев Х. Түркістанда // Бірлік туы. – 1917. – 2 октябрь.
- Добросмыслов А.И. Города Сырдаринской области (Казалинск, Перовск, Туркестан, Аулиеата, Чимкент). – СПб.: Издательство «Библиотечный фонд», 1912.
- Кенесарыұлы А. Кенесары және Сыздық сұлтандар. – Алматы: «Жалын», 1992. – 48 б.
- Макшеев А.И. Исторический обзор Туркестана и наступательного движения в него русских. – СПб.: «Военная типография», 1890. – 350 с.
- Массон М. Мавзолей Ходжа Ахмеда Яссави. – Ташкент: «Б.и.», 1930. – 128 с.
- ӨР ОМА. 715-к., 1-т., 64-іс.
- ӨР ОММ. 715-к., 1-т., 65-іс.
- ӨР ОМА. 528-к., 1-т., 12-іс.
- Терентьев М.А. История завоевания Средней Азии. – т.1.- СПб.: Типолитография В.В. Комарова, 1906. – 547 с.
- Тұяқбаев М. Түркістан сырлары. – Алматы, 2000.
- Түркістан шаһарінде Сырдария қазақ-қырғызының съезі // Бірлік туы. – 1918. – 29 январь.
- Ходжаев М. Туркестан – столица позднесредневекового Казахстана. – Чимкент: Ордабасы, 1995. – 142 с.

References

- Abaza K.K. Zavoevanie Turkestana: rasskazy iz voennoj istorii, ocherki prirody, byta i нравов туземцев в общедоступном изложении. – SPb.: Tipografiya M.M. Stasyulevicha, 1902. – 159 s.
- Ametuly O. Turkistan saltanaty. – Astana: Foliant, 2002. – 202 b.
- Bolghanbaev H. Turkistanda // Birlik tuy. – 1917. – 2 oktyabr'.
- Dobrosmyslov A.I. Goroda Syrdarinskoy oblasti (Kazalinsk, Perovsk, Turkestan, Aulieata, Chimkent). – SPb.: Izdatel'stvo «Bibliotchnyj fond», 1912.
- Kenesaryuly A. Kenesary zhane Syzdykh sultandar. – Almaty: «Zhalyń», 1992. – 48 b.
- Maksheev A.I. Istoricheskij obzorTurkestana i nastupatel'nogo dvizheniya v negorusskih. – SPb.: «Voennaya tipografiya», 1890. – 350 s.
- Masson M. Mavzolej Hodzha Ahmeda YAssavi. – Tashkent: «B.i.», 1930. – 128 s.
- UR OMA. 715-kh., 1-t., 64-is.
- UR OMM. 715-kh., 1-t., 65-is.
- UR OMA. 528-kh., 1-t., 12-is.
- Terent'ev M.A. Istoriya zavoevaniya Srednej Azii. – т.1.- SPb.: Tipolitografiya V.V. Komarova, 1906. – 547 s.
- Tuyakbaev M. Turkistan syrlary. – Almaty, 2000.
- Turkistan shaharinde Syrdariya khazakh-khyrgyzynyn s"ezi // Birlik tuy. – 1918. – 29 yanvar'.
- Hodzhaev M. Turkestan – stolica pozdnesrednevekovoego Kazahstana. – Chimkent: Ordabasy, 1995. – 142 s.

МАЗМҰНЫ

Алиакбарова А.П., Дүкенбаева З.О.	
ТҮРКИЯДАҒЫ ҚАЗАҚ ДИАСПОРАСЫНЫҢ ТАРИХЫ.....	5
Губайдуллина М.Ш., Лю Ци, Суйналиев А.А.	
ҚАЗАҚСТАН – РЕСЕЙ ЖӘНЕ ЕУРАЗИЯЛЫҚ ДИПЛОМАТИЯ ҚАТЫНАСТАРЫ.....	11
Жақсылықов А.Ж., Мәжен Е., Жамашев А.	
БҰХАР ЖЫРАУДЫҢ ПОЭЗИЯСЫНДАҒЫ ДІНИ САРЫН.....	20
Жансентова М.М.	
АСЫЛБЕК СЕЙІТОВ ҚУҒЫН-СҮРГІН ҚҰРБАНЫ.....	29
Жанұзақ Р.Ж.	
МЕМЛЕКЕТТІК ДУМАҒА САЙЛАНҒАН ҚАЗАҚ ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ҚЫЗМЕТІНДЕГІ НЕГІЗГІ МӘСЕЛЕЛЕР (1906-1907).....	34
Жораева Г.Т.	
ҰЛТ ИНТЕЛЛИГЕНЦИЯСЫНЫҢ ҚУҒЫНДАЛУ ТАРИХЫ (XX ҒАСЫРДЫҢ 20 ЖЫЛДЫҢ СОҢЫ-30 ЖЫЛДЫҢ БАСЫ).....	40
Жуманова А.З.	
1940 - 1980 ЖЖ. БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ ТІЛДІК РЕФОРМА ЖӘНЕ ОНЫҢ ЖҮЗЕГЕ АСУЫ.....	46
Жүрсінбаев Б.А.	
ТҮРКІСТАНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ҰЙЫМДАРДЫҢ КЕҢЕСТІК БИЛІКТІҢ ОРНАУЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҰСТАНЫМДАРЫ.....	61
Икрам Н.Ә.	
ҰЗЫНАҒАШ ШАЙҚАСЫНЫҢ СЕБЕПТЕРІ МЕН НӘТИЖЕСІ.....	73
Исова Л., Стыбаев Б.	
ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢДЕГІ ҚАЗАҚСТАН-МАЖАР ҚАТЫНАСТАРЫНЫҢ АХУАЛЫ МЕН ДАМУ КЕЛЕШЕГІ.....	79
Каттабекова Н.Қ.	
КӨНЕ ТҮРІКТЕРДЕГІ ТӘҢІРШІЛДІК.....	87
Күркеев Е.М.	
ЭТНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ҰЛТТЫҚ СӘЙКЕСТІКТІҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	94
Кыйзатова С.М.	
ҚАЗАҚ ЖАСТАРЫНЫҢ ҰЛТАРАЛЫҚ НЕКЕЛЕРІ ЖӘНЕ ОНЫҢ ДАМУ ТЕНДЕНЦИЯЛАРЫ.....	99
Қабдолдина К.Қ.	
КЕҢЕСТІК ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ҚАЗАҚ ӘЙЕЛДЕРІНІҢ ТЕНДІК МӘСЕЛЕСІ.....	106
Қалиолла А., Шарыпқазы Н.	
ҚЫТАЙ «СҮЙЕК ЖАЗУЫНЫҢ» ТАБЫЛУЫ МЕН ҒЫЛЫМИ АЙНАЛЫМҒА ЕНУІ.....	113
Қасабекова Е.Қ.	
ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ДІНДАРЛЫҚ ДӘСТҮРЛЕРІНЕ ШОЛУ.....	121
Қозыбақова Ф.А., Бекмаш Ә.С.	
РАЙЫМБЕК БАТЫР ЖӘНЕ ОНЫҢ КЕСЕНЕСІНІҢ САЛЫНУ ТАРИХЫНАН.....	129
Қоңырбаев Н.Ө.	
ХІХ ҒАСЫРДЫҢ АЯҒЫНДАҒЫ ОМБЫ УЕЗІ ҚАЗАҚТАРЫНЫҢ КӘСІПШІЛІГІ.....	137
Қуанбай О.Б.	
ҚАЗАҚ - ЖАПОН ТІЛДЕРІНІҢ ТАРИХИ ТАМЫРЛАСТЫҒЫ.....	144
Лебаев Ф.Р.	
СЕМЕЙ ІШКІ ОКРУГЫНЫҢ ҚҰРЫЛУЫ: ТАРИХНАМАЛЫҚ АСПЕКТ.....	166
Маулит Б., Шарыпқазы Н.	
ҚЫТАЙ ИМИДЖІНІҢ ҚАЛЫПТАСУ ФАКТОРЫ.....	174
Мырзабеков М.С., Мырзабекова Р.С.	
ДЖ. У. БУШ ТҰСЫНДАҒЫ АҚШ СЫРТҚЫ САЯСАТЫНЫҢ БАСТЫ ҰСТАНЫМДАРЫ.....	186
Нұрсұлтанова Л.Н., Аубакирова Д.Н.	
ҚАЗАҚСТАН-ЕУРОПАЛЫҚ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖОБАЛАР.....	197
Омарова Г.Ә., Мурзаходжаев Қ.М.	
ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫНЫҢ ЭТНО-ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ДАМУЫ (1999-2018 ЖЖ.).....	207
Сандыбаева А.Д.	
ТҮРКІСТАН ҚАЛАСЫНДАҒЫ ХІХ ҒАСЫРДЫҢ СОҢЫ МЕН ХХ ҒАСЫРДЫҢ БАС КЕЗІНДЕГІ ӘЛЕУМЕТТІК-САЯСИ ҮДЕРІСТЕР.....	215

Сәтенова М.Р., Шалабаева А.Б.	
ҰЛЫ ЖҮЗ ҚАЗАҚТАРЫНЫҢ РЕСЕЙ БОДАНДЫҒЫН ҚАБЫЛДАУ ТАРИХЫНАН.....	222
Сәкен С.И.	
НОҒАЙЛЫ ДӘУІРІ ЖӘНЕ ҚАЗАҚ ЭПОСЫ.....	232
Смағұлов Б.	
XVIII –XX ҒАСЫРЛАРДА ҚАЗАҚТАРДЫҢ ЭТНИКАЛЫҚ ҚҰРАМЫНДАҒЫ «ҚОЖА» ГЕНЕАЛОГИЯЛЫҚ ТОБЫ.....	243
Танатарова Ж.Т., Маратова С.А.	
ҚАЗАҚСТАН МЕН ТҮРКИЯ АРАСЫНДАҒЫ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ЖӘНЕ МӘДЕНИ-ТАРИХИ ҚАТЫНАСТАР (ТӘУЕЛСІЗДІК ЖЫЛДАРЫ).....	259
Тасилова Н.А.	
ТӘУЕКЕЛ ХАННЫҢ ҚАЗАҚ МЕМЛЕКЕТТІЛІГІН НЫҒАЙТУДАҒЫ РӨЛІ МЕН СЫРТҚЫ САЯСАТТАҒЫ ҰСТАНЫМЫ.....	263
Токбергенова З.С.	
ТҮРКІСТАН ӨЛКЕСІНДЕГІ ЖӘДИДШІЛДІК ҚОЗҒАЛЫСТЫҢ ҚЫЗМЕТІ.....	271
Токболат С.Т.	
ТҮРКІСТАН ӨЛКЕСІНДЕГІ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ҰЙЫМДАРДЫҢ БОЛЬШЕВИКТЕРМЕН ҚАТЫНАСЫ.....	284
Уалтаева А.С., Отар А.С.	
Ғ.Н. БӨКЕЙХАНОВ ҚОҒАМ ЖӘНЕ МЕМЛЕКЕТ ҚАЙРАТКЕРІ.....	296
Уразмагамбетов Н.Н.	
ШЕТЕЛ ҒАЛЫМДАРЫ ЕҢБЕКТЕРІНДЕГІ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ АШАРШЫЛЫҚ МӘСЕЛЕСІНІҢ ЗЕРТТЕЛУІ...301	
Хакім А.Е.	
ТАРИХ-И РАШИДИ ШЫҒАРМАСЫНДАҒЫ МОҒОЛСТАНҒА ҚАТЫСТЫ ЖЕР-СУ АТТАРЫ.....	307
Шакенов С.Т., Ерғабылов А.Е., Рысбек Б.	
ҚАЛБА-НАРЫМ ӨңІРІНДЕГІ ЕЖЕЛГІ МЕТАЛЛУРГИЯ, ТАУ - КЕН ІСІНІҢ ЗЕРТТЕЛУ ТАРИХЫНДАҒЫ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕР.....	317
Шалдарбекова А.	
ТҮРКІ ӨРКЕНИЕТІНІҢ ХРОНОЛОГИЯСЫ МӘСЕЛЕСІ БОЙЫНША.....	323
Шалдарбекова А.Б.	
ҚАЗАҚСТАНДА РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ САНА СЕЗІМНІҢ ҚАЗІРГІ КЕЗДЕГІ ЖАҒДАЙЫ ТУРАЛЫ: ТАРИХИ КӨЗҚАРАС.....	328
Шарапова Қ.	
МҰСТАФА ШОҚАЙ ЕҢБЕКТЕРІНДЕГІ ТӘУЕЛСІЗДІК ИДЕЯСЫ.....	333
Шоинжанова М.Т., Уалтаева А.С.	
ҚАЗАҚ-ҮНДІ ӘДЕБИЕТІНДЕГІ ҰЛТТЫҚ ХАРАКТЕРІ (САЛЫСТЫРМАЛЫ СИПАТЫ).....	338
Эрейли А.Б., Мақашева К., Шалкеева З.	
ИСЛАМ ЫНТАМАҚТАСТЫҚ ҰЙЫМЫНЫҢ ДАУ - ЖАНЖАЛДАРДЫ РЕТТЕУДЕГІ ӨЛЕУЕТІ.....	345

СОДЕРЖАНИЕ

Алиакбарова А.П., Дукенбаева З.О. ИСТОРИЯ КАЗАХСКОЙ ДИАСПОРЫ В ТУРЦИИ.....	5
Губайдуллина М.Ш., Лю Ци, Суйналиев А.А. ОТНОШЕНИЯ КАЗАХСТАН – РОССИЯ И ЕВРАЗИЙСКАЯ ДИПЛОМАТИЯ.....	11
Жаксылыков А.Ж., Мажен Е., Жамашев А. РЕЛИГИОЗНЫЕ МОТИВЫ В ПОЭЗИИ БУХАР ЖЫРАУ	20
Жансеитова М.М. ЖЕРТВА РЕПРЕССИЙ АСЫЛБЕК СЕЙТОВ.....	29
Жанұзақ Р.Ж. ОСНОВНЫЕ ВОПРОСЫ В РАБОТЕ ДЕПУТАТОВ-КАЗАХОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ДУМЫ (1906-1907).....	34
Жораева Г.Т. ИСТОРИЯ РЕПРЕССИЙ КАЗАХСКОЙ ИНТЕЛЛИГЕНЦИИ (КОНЕЦ 20-Х-НАЧАЛО 30-Х ГГ. XX ВЕКА).....	40
Жуманова А.З. ЯЗЫКОВАЯ РЕФОРМА В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ И ЕЕ РЕАЛИЗАЦИЯ В 1940-1980-х гг.....	46
Джурсунбаев Б.А. ПОЗИЦИИ НАЦИОНАЛЬНЫХ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИХ ОРГАНИЗАЦИЙ ТУРКЕСТАНА В СВЯЗИ С СТАНОВЛЕНИЕМ СОВЕТСКОЙ ВЛАСТИ.....	61
Икрам Н.А. ПРИЧИНЫ И ПОСЛЕДСТВИЯ УЗУНАГАЧСКОЙ БИТВЫ.....	73
Исова Л., Стыбаев Б. СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ КАЗАХСТАНСКО-ВЕНГЕРСКИХ ОТНОШЕНИЙ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ.....	79
Каттабекова Н.К. ТЕНГИРИАНСТВО У ДРЕВНИХ ТЮРКОВ.....	87
Куркеев Е.М. НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ЭТНИЧЕСКОЙ И НАЦИОНАЛЬНОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ.....	94
Кыйзатова С.М. МЕЖНАЦИОНАЛЬНЫЕ БРАКИ КАЗАХСКОЙ МОЛОДЕЖИ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ.....	99
Кабдолдина К.К. ПРОБЛЕМА РАВЕНСТВА КАЗАХСКИХ ЖЕНЩИН В СОВЕТСКОМ КАЗАХСТАНЕ.....	106
Қалиолла А., Шарыпқазы Н. ОТКРЫТИЕ КИТАЙСКИХ «ПИСЕМ НА КОСТЯХ» И ИХ ВВЕДЕНИЕ В НАУЧНЫЙ ОБОРОТ	113
Касабекова Е.К. ОБОЗР РЕЛИГИОЗНЫХ ТРАДИЦИЙ КАЗАХСКОГО НАРОДА.....	121
Қозыбақова Ф.А., Бекмаш Ә.С. ИЗ ИСТОРИИ БАТЫРА РАЙЫМБЕКА И ЕГО МАВЗОЛЕЯ.....	129
Конырбаев Н.О. РЕМЕСЛА У КАЗАХОВ ОМСКОГО УЕЗДА КОНЦА XIX ВЕКА.....	137
Қуанбай О.Б. ИСТОРИЧЕСКАЯ ОДНОКОРЕНЕННОСТЬ КАЗАХСКОГО И ЯПОНСКОГО ЯЗЫКОВ.....	144
Лебаев Ф.Р. ФОРМИРОВАНИЕ СЕМИПАЛАТИНСКОГО ВНУТРЕННЕГО ОКРУГА: ИСТОРИОГРАФИЧЕСКИЙ АСПЕКТ.....	166
Маулит Б., Шарыпқазы Н. ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ ИМИЖДА КИТАЯ.....	174
Мырзабеков М.С., Мырзабекова Р.С. ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ ВНЕШНЕЙ ПОЛИТИКИ США ПРИ ДЖ. У. БУШЕ.....	186
Нурсултанова Л.Н., Аубакирова Д.Н. КАЗАХСТАНСКО-ЕВРОПЕЙСКИЕ ИНВЕСТИЦИОННЫЕ ПРОЕКТЫ.....	197
Омарова Г.А., Мурзаходжаев К.М. ЭТНО-ДЕМОГРАФИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ НАСЕЛЕНИЯ КАЗАХСТАНА (1999-2018 ГГ.).....	207
Сандыбаева А.Д. СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ В ГОРОДЕ ТУРКЕСТАНЕ В КОНЦЕ XIX - НАЧАЛО XX ВВ.....	215

Сатенова М.Р., Шалабаева А.Б. ИЗ ИСТОРИИ ПРИНЯТИЯ РОССИЙСКОГО ПОДДАНСТВА КАЗАХАМИ СТАРШЕГО ЖУЗА.....	222
Сакен С.И. НОГАЙСКАЯ ЭПОХА И КАЗАХСКИЙ ЭПОС.....	232
Смагулов Б.К. ГЕНЕАЛОГИЧЕСКАЯ ГРУППА «ҚОЖА» В ЭТНИЧЕСКОМ СОСТАВЕ КАЗАХОВ В XVIII–XX В.....	243
Танатарова Ж.Т., Маратова С.А. ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИЕ И КУЛЬТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ КАЗАХСТАНОМ И ТУРЦИЕЙ (В ГОДЫ НЕЗАВИСИМОСТИ).....	259
Тасилова Н.А. РОЛЬ ТАУЕКЕЛ ХАНА В УКРЕПЛЕНИИ КАЗАХСКОЙ ГОСУДАРСТВЕННОСТИ И ЕГО ВНЕШНЯЯ ПОЛИТИКА.....	263
Токбергенова З.С. ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ДЖАДИДСКОГО ДВИЖЕНИЯ ТУРКЕСТАНСКОГО КРАЯ.....	271
Токболат С.Т. ОТНОШЕНИЯ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИХ ОРГАНИЗАЦИЙ В ТУРКЕСТАНСКОГО КРАЯ С БОЛЬШЕВИКАМИ.....	284
Уалтаева А.С., Отар А.С. Г.Н. БУКЕЙХАНОВ – ОБЩЕСТВЕННЫЙ И ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ДЕЯТЕЛЬ.....	296
Уразмагамбетов Н.Н. ИЗУЧЕНИЕ ПРОБЛЕМЫ ГОЛОДА В КАЗАХСТАНЕ В ТРУДАХ ЗАРУБЕЖНЫХ УЧЕНЫХ.....	301
Хаким А.Е. ТОПОНИМЫ МОГУЛИСТАНА В «ТАРИХ-И РАШИДИ».....	307
Шакенов С.Т., Ергабылов А.Е., Рысбек Б. НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ИСТОРИИ ИЗУЧЕНИЯ ДРЕВНЕЙ МЕТАЛЛУРГИИ НА ТЕРРИТОРИИ КАЛБА-НАРЫМСКИХ ПРЕДГОРИЙ.....	317
Шалдарбекова А. К ВОПРОСУ О ХРОНОЛОГИИ ТЮРКСКОЙ ЦИВИЛИЗАЦИИ.....	323
Шалдарбекова А.Б. ОСОВРЕМЕННОМ СОСТОЯНИИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН: ИСТОРИЧЕСКИЙ АСПЕКТ.....	328
Шарапова К. ИДЕЯ НЕЗАВИСИМОСТИ В ТРУДАХ МУСТАФЫ ШОКАЯ.....	333
Шоинжанова М.Т., Уалтаева А.С. НАЦИОНАЛЬНЫЙ ХАРАКТЕР В КАЗАХСКО-ИНДИЙСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ (СОПОСТАВИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ).....	338
Эрейли А.Б., Макашева К., Шалкеева З. ПОТЕНЦИАЛ ОРГАНИЗАЦИЙ ИСЛАМСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА В УРЕГУЛИРОВАНИИ КОНФЛИКТОВ.....	345

CONTENTS

Aliakbarova A., Dukenbaeva Z. HISTORY OF KAZAKH DIASPORA IN TURKEY.....	5
Gubaidullina M.S., Lu Qui, Suinaliyev A.A. KAZAKHSTAN –RUSSIA RELATIONS AND EURASIAN DIPLOMACY.....	11
Zhaksylykov A., Mazhen E., Zhamashev A. RELIGIOUS MOTIVES IN THE POETRY OF THE BUKHAR ZHYRAU.....	20
Zhanseitova M.M. THE VICTIM OF REPRESSION ASYLBEK SEITOV.....	29
Zhanuzak R.Zh. MAJOR ISSUES IN THE WORK OF KAZAKH DEPUTIES OF THE STATE DUMA (1906-1907).....	34
Zhorayeva G.T. HISTORY OF THE NATIONAL INTELLIGENTSI APERSECUTION.....	40
Zhumanova A. LANGUAGE REFORM IN THE EDUCATION SYSTEM AND ITS IMPLEMENTATION IN 1940-1980s.....	46
Dzhursunbaev B.A. POSITIONS OF NATIONAL SOCIAL AND POLITICAL ORGANIZATIONS OF TURKESTAN IN CONNECTION WITH THE FORMATION OF SOVIET POWER.....	61
Ikram N.A. REASONS AND CONSEQUENCES OR THE UZUNAGACH.....	73
Issova L., Stybayev B. THE STATE AND PROSPECTS OF THE KAZAKH-HUNGARIAN RELATIONS DEVELOPMENT AT THE PRESENT STAGE.....	79
Kattabekova N.K. TENGRI OF THE ANCIENT TURKS.....	87
Kurkeyev E.M. SOME QUESTIONS OF ETHNIC AND NATIONAL IDENTITY.....	94
Kyzatova S.M. INTER-ETNIC MARRIAGES OF THE KAZAKH YOUTH AND THE DEVELOPMENT TRENDS.....	99
Kabdoldina K.K. THE PROBLEM OF EQUALITY OF KAZAKH WOMEN IN SOVIET KAZAKHSTAN.....	106
Kaliolla A., Sharypkazy N. DISCOVERY OF THE CHINESE “LETTERS ON THE BONES” AND THEIR INTRODUCTION INTO SCIENTIFIC CIRCULATION.....	113
Kassabekova E. OVERVIEW OF THE RELIGIOUS TRADITIONS OF THE KAZAKH PEOPLE.....	121
Kozybakova F.A., Bekmash A.S. FROM THE HISTORY OF RAYIMBEK BATYR AND HIS MAUSOLEUM.....	129
Konyrbayev N. SANDCRAFTS OF THE KAZAKHS OF THE OMSK DISTRICT IN THE END OF THE 19th CENTURY.....	137
Kuanbay O. HISTORICAL SINGLE ROOTEDNESS OF KAZAKH AND JAPANESE LANGUAGES.....	144
Lebayev F.R. FORMATION OF THE SEMEY INTERNAL DISTRICT: HISTORIOGRAPHICAL ASPECT.....	166
Maulit B., Sharypkazy N. THE FORMATION FACTOR OF IMAGE OF CHINA.....	174
Myrzabekov M.S., Myrzabekova R.S. BASIC PRINCIPLES OF USA FOREIGN POLICY UNDER G.W.BUSH.....	186
Nursultanova L.N., Aubakirova D.N. KAZAKHSTAN-EUROPEAN INVESTMENT PROJECTS.....	197
Omarova G.A., Murzakhodzhayev K.M. ETHNIC-DEMOGRAPHICAL DEVELOPMENT OF THE POPULATION OF KAZAKHSTAN (1999-2018).....	207
Sandybaeva A.D. SOCIO-POLITICAL PROCESSES IN THE CITY OF TURKESTAN (LATE XIX - EARLY XX CENTURIES).....	215

Satenova M.R., Shalabaeva A.B. FROM THE HISTORY OF THE ACCEPTANCE OF RUSSIAN GOVERNMENT BY THE KAZAKHS OF THE SENIOR ZHUZ.....	222
Saken S.I. NOGAI ERA AND KAZAKH EPIC.....	232
Smagulov B. THE GENEALOGICAL GROUP “QOJA” IN THE ETHNIC COMPOSITION OF THE KAZAKHS IN THE XVIII – XX CENTURIES.....	243
Tanatarova Zh., Maratova S. PUBLICLY POLITICAL AND CULTURAL-HISTORICAL CONNECTIONS BETWEEN KAZAKHSTAN AND TURKEY (INDEPENDENCE YEARS).....	259
Tasilova N.A. THE ROLE OF KHAN'S TOWEKEL IN STRENGTHENING OF KAZAKH STATEHOOD AND ITS FOREIGN POLICY.....	263
Tokbergenova Z.S. THE ACTIVITIES OF JADIDISM MOVEMENT IN TURKESTAN REGION.....	271
Tokbolat S.T. RELATIONS OF POLITICAL ORGANIZATIONS IN THE TURKESTAN REGION WITH THE BOLSHEVIKS.....	284
Ualtaeva A.S., Otar A.N. G.N. BUKEIKHANOV – PUBLICFIGURE AND STATESMAN.....	296
Urazmagambetov N.N. STUDYING THE KAZAKHSTAN’S FAMINE ISSUE IN THE WRITINGS OF FOREIGN SCHOLARS.....	301
Khakim A. TOPONYMS OF MOGHULISTAN IN «TARIKH-I RASHIDI».....	307
Shakenov S.T., Ergabylov A.E., Rysbek B. SOME ISSUES IN STUDYING THE HISTORY OF ANCIENT METALLURGY IN THE TERRITORY OF THE KALBA-NARYM FOOTHILLS.....	317
Shaldarbekova A. TO THE QUESTION OF THE CHRONOLOGY OF THE TURKIC CIVILIZATION.....	323
Shaldarbekova A. ON THE CURRENT STATE OF NATIONAL IDENTITY IN KAZAKHSTAN: HISTORICAL ASPECT.....	328
Sharapova K. THE IDEA OF INDEPENDENCE IN THE WRITINGS OF MUSTAFA SHOKAY.....	333
Shoinzhanova M.T., Ualtayeva A.S. NATIONAL CHARACTER IN KAZAKH AND INDIAN LITERATURE (COMPARATIVE ANALYSIS).....	338
Ereyli A.B., Makasheva K., Shalkeyeva Z. POTENTIALS OF THE ORGANIZATION OF THE ISLAMIC COOPERATION (OIC) TO CONFLICT RESOLUTION.....	345

EDU.E-HISTORY.KZ

электрондық ғылыми журналы 2019. 2(18)

Бас редактор:
Қабылдинов З.Е.

Компьютерде беттеген:
Зикирбаева В.С.

Жарияланған күні: 30.06.2019.
Пішімі 70х100/16. Баспа табағы 26,6.

Құрылтайшысы және баспагері:
Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті
Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты
ШЖҚ РМК

Редакция мен баспаның мекен-жайы:
050010, Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй
ҚР ҒЖБМ ҒК Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты
ШЖҚ РМКТел.: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59

Е-mail: edu.history@bk.ru.
Журнал сайты: <https://edu.e-history.kz>

Ш.Ш. Уәлиханов ат. ТжЭИ басылған:
050010 Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй